

# MØTEINNKALLING

## TIL

### HOVEDUTVALG FOR HELSE- OG SOSIALSAKER

---

**Møtested:** Møterommet - Bøheimen  
**Møtedato:** 11.06.2009      **Tid:** 1530

---

Eventuelt forfall meldes til tlf. **76 11 42 00**  
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

### SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Tittel
0011/09	09/00625 <b>REFERATER OG MELDINGER</b>
0012/09	09/00624 <b>ORIENTERINGSSAK</b>
0013/09	09/00619 <b>FORSLAG TIL PROLONGERING AV EKSISTERENDE BEVILLINGSREGLEMENT</b>
0014/09	09/00620 <b>OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJON BARNEVERNSTJENESTEN I BØ - RAPPORT TIL KOMMUNESTYRET</b>
0015/09	09/00622 <b>FORSLAG TIL IVERKSETTING AV NEDSTYRINGSTILTAK - HELSE - OG SOSIAL - SEKTOREN</b>
0016/09	09/00600 <b>KONTROLL AV SKJENKE- OG SALGSBEVILLINGER I BØ KOMMUNE</b>
0017/09	09/00623 <b>TERTIALRAPPORT 1/2008 - HELSE - OG SOSIALSEKTOREN</b>

Bø kommune 03.06.09

Anne Lise Kvalmo  
leder



## REFERATER OG MELDINGER

---

Saksbehandler: Ingrid Rabben Pedersen

Arkiv:

Arkivsaksnr.: 09/00625

---

**Saksnr.: Utvalg**

**Møtedato**

0011/09 Hovedutvalg for helse- og sosialsaker

11.06.2009

### **Innstilling:**

Hovedutvalg for helse – og sosialsaker tar referater og meldinger til orientering

### **Saksutredning:**

1. Nordlandssykehuset – vedr. kvalitet på pleie/oppfølging av pasienter
2. Arbeidstilsynet – bekreftelse på utførte pålegg – barnevernstjenesten
3. LPP – Vesterålen – innskjøringer i kommunepsykiatrien
4. Fylkesmannen i Nordland – tredje fordeling skjønnsmidler 2009

## ORIENTERINGSSAK

---

Saksbehandler: Jim Gundersen

Arkiv:

Arkivsaksnr.: 09/00624

---

**Saksnr.: Utvalg**

**Møtedato**

0012/09 Hovedutvalg for helse- og sosialsaker

11.06.2009

### **Innstilling:**

### **Saksutredning:**

Omorganiseringsprosessen helse – og sosialsektoren

### **Vedlegg:**

## **FORSLAG TIL PROLONGERING AV EKSISTERENDE BEVILLINGSREGLEMENT**

Saksbehandler: Jim Gundersen  
 Arkivsaksnr.: 09/00619

Arkiv:

**Saksnr.: Utvalg**  
 0013/09 Hovedutvalg for helse- og sosialsaker  
 / Kommunestyret

**Møtedato**  
 11.06.2009

### **Innstilling:**

**Kommunestyret vedtar å prolongere nåværende bevillingsreglement fra 30 06 09 til 30 06 12.**

### **Saksutredning:**

#### **Bakgrunn for saken.**

I forbindelse med ny bevillingsperiode 2008 – 2012 ble det i mai 2008 fremmet 2 saker for kommunestyret: "Forslag til rusmiddelpolitisk handlingsplan 2008 -2012" og "Forslag til bevillingsreglement 2008 -2012". Den rusmiddelpolitiske handlingsplanen ble vedtatt, mens det ble vedtatt å utsette behandlingen av forslaget til bevillingsreglement. Det ble videre vedtatt at "Nåværende reglement gjelder fram til 30.06.2009".

Med nåværende reglement menes pkt. 4.2 og 4.3 i "Alkoholpolitisk handlingsplan 2003 – 2007". De aktuelle punktene hitsettes:

#### *" 4.2 Kommunale retningslinjer for saksbehandling av bevillinger*

Bevillingssystemet er et viktig alkoholpolitisk instrument og derfor skal kommunestyret som kommunens høyeste politiske organ fatte de fleste vedtak etter alkoholloven.

Det er adgang til å delegerer visse typer avgjørelser etter alkoholloven til formannskapet.

Tildeling av alminnelige bevillinger etter alkoholloven kan bare delegeres til formannskapet. Det samme gjelder ved forhold som gjør at en bevilling faller bort. Andre avgjørelser som bare kan delegeres til formannskapet er avgjørelser om tidsbegrensning for salg og skjenking, flytting til nye lokaler og endring av driftsform.

Kommunestyret kan delegerer til administrasjonen å avgjør søknader som gjelder vedtak som omfatter "en enkelt anledning", samt tildeling av ambulerende bevilling.

En gyldig delegasjon forutsetter både at loven gir delegasjonsadgang og at kommunestyret har fattet et delegasjonsvedtak.

Det foreligger i dag et delegasjonsvedtak som gjelder bevilling ved "en enkelt anledning".

Departementet anbefaler kommunene å utarbeide retningslinjer for saksbehandling av saker etter alkoholloven. Dette for å gjøre saksbehandlingen mer tydelig og presis slik at det blir tatt hensyn til kommunens egenart og eventuelle andre forhold som er av betydning.

Det er pr. i dag ikke utarbeidet et fullstendig bevillingsreglement for tildeling av bevillinger etter alkoholloven, men i den del av tidligere alkoholpolitiske plan som gjelder er følgende retningslinjer vedtatt:

1. Søknad om bevilling for salg eller skjenking av alkoholholdig drikk saksbehandles etter til enhver tid gjeldende lov og regelverk.
2. Tildeling av bevilling for salg eller skjenking av alkoholholdig drikk avgjøres av kommunestyret, jfr. alkoholloven.
3. Bevilling til salg av alkoholholdig drikkevare begrenses til tre utsalgssteder.
4. Det vil ikke bli gitt bevilling for salg av alkoholholdig drikk fra dagligvare, bensinstasjoner eller lignende utsalgssteder.
5. Kommunestyret delegerer til rådmannen å avslå søknader om bevilling for salg av alkoholholdig drikk som mottas etter at vedtatt tak på bevilling for tre utsalgssteder er tildelt.
6. Kommunestyret opprettholder tidligere delegasjon til rådmannen om å behandle søknader som gjelder bevilling for en enkelt anledning.
7. Tidligere vedtak om at kommunen ikke skal ha ambulerende bevilling opprettholdes.

*8. Brudd på alkoholloven behandles som følger:*

- a. Ved første gangs overtredelse av brudd på regelverket om overskjenking og tidsgrenser for skjenking og salg av alkohol skal kontrollutvalget gi bevillingshaver skriftlig advarsel.
- b. Ved første gangs overtredelse av regelverket om salg eller skjenking til mindreårig og/eller mindreåriges delaktighet i salg eller skjenking av alkohol skal kontrollutvalget sende skriftlig advarsel til bevillingshaver og samtidig innkalle bevillingshaver til en samtale.
- c. Ved ny overtredelse av regelverket om overskjenking og om tidsgrenser for salg og skjenking av alkohol skal kontrollutvalget foreslå å inndra bevillingen for et tidsrom på inntil en uke.
- d. Ved ny overtredelse av regelverket om salg eller skjenking til mindreårige og/eller mindreåriges delaktighet i salg eller skjenking av alkohol skal kontrollutvalget foreslå å inndra bevillingen for et tidsrom på to måneder.
- e. Ved flere gangers overtredelse og/eller ved særlig alvorlige brudd på regelverket skal inndragning av bevillingen normalt skje for resten av bevillingsperioden.
- f. Ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av andre lover, når bestemmelsen har sammenheng med alkohollovens formål, vurderes innskrenkning eller inndragning tilsvarende som i pkt. a og b.
- g. Vandelskravet skal være oppfylt til enhver tid etter at bevilling er gitt. Dersom negative forhold som gjelder brudd på vandelskravet inntreffer i løpet av bevillingsperioden, kan bevillingen inndras for resten av perioden, eller for en kortere tid ”.

Før behandlingen av bevillings sakene i juni-møtet informerte ordføreren om følgende (protokollert):

- *Framlagte forslag til vedtak baseres på gjeldende bevillingsreglement i "Alkoholpolitisk handlingsplan"*
- *Behandling av "Bevillingsreglement for alkoholsaker 2008 – 2012 er vedtatt utsatt til 30 06 09"*
- *"Bevillingsreglement for alkoholsaker 2008 – 2012 " blir gjeldende fra det tidspunkt det blir vedtatt. Eventuelle endringer i forhold til dagens regelverk vil også få virkning for løpende bevillinger.*

#### **De viktigste punktene i opprinnelig utkast til bevillingsreglement 2008-2012.**

I det opprinnelige høringsutkastet – utsendt til Hovedutvalget for helse- og sosialsaker i april 2008 - hadde rådmannen bla foreslått å oppheve taket på salgsbevillinger, dvs. åpnet for salgsbevillinger i dagligvareforretninger. Videre ble det foreslått å opprette en ambulerende bevilling, samt at skjenke- og åpningstidene ble noe redusert. Dette gjaldt spesielt skjenking av brennevin på søn- og helligdager, samt generelt 15 minutter kortere skjenketid i ukedagene. Reaksjoner ved overtredelse av alkohollovens bestemmelser ble utvidet og presisert, og saksbehandlingsreglene gjort mer forutsigbare og lettere å saksbehandle.

Hovedutvalget sluttet seg til rådmannens forslag, unntatt på punktet om å oppheve taket på salgsbevillinger for øl. På dette punktet uttrykte hovedutvalget eksplisitt at de ønsket tidligere retningslinjer videreført. Endringene ble innarbeidet i det utkastet som ble sendt på høring 25. april 2008, til alle bevillingshavere og andre utvalgte organisasjoner/etater. Det innkom 2 høringsuttalelser: Fra Bø eldreråd og Bø næringsforum. Ingen av dem hadde innvendinger til det utsendte forslaget til bevillingsreglement.

#### **Vurdering av saken.**

Kommunene er ikke lovpålagt å ha et bevillingsreglement. I alkoholoven anbefales imidlertid kommunene å utarbeide interne retningslinjer i form av et bevillingsreglement. Dette vil lette saksbehandlingen, samt gjøre det enklere for bevillingsinnehaverne å vite hvilke spilleregler som gjelder.

I tidligere "Alkoholpolitisk handlingsplan 2003 -2007" var det i pkt. 4 sagt en del som naturlig hører heime i et eget bevillingsreglement.. Dette var imidlertid ikke et fullverdig reglement, bla fordi det ikke sa noe om åpnings-/salgs-/eller skjenketider. Dette ønsket rådmannen å få på plass gjennom det nye forslaget til bevillingsreglement.

I forbindelse med behandlingen av salgs- og skjenkebevillinger juni 2008, ble samtlige bevillinger gitt fram til 30 06 12. Det fremgår av protokollen at det vil kunne komme endringer i premissene for bevillingene som resultat av ny behandling av bevillingsreglementet våren 2009. Rådmannen mener allikevel det er uheldig å eventuelt foreslå endringer i gjeldende reglement som innebærer at gitte bevillinger må behandles på nytt, eventuelt blir endret administrativt som følge av nye politiske vedtak. Av hensyn til innehaverne av bevillingene bør de kunne vite at den bevillingen som gis for en bevillingsperiode gjelder hele perioden.

#### **Konklusjon/tilråding.**

På bakgrunn av ovenstående er rådmannen kommet til den konklusjon at han tilrår at nåværende bevillingsreglement prolongeres til 30 06 12, altså sammenfallende med perioden for gitte bevillinger. Nytt bevillingsreglement behandles da i forbindelse med ny bevillingsperiode 2012 -2016.

Dette betyr at nye søknader om salgsbevilling for øl vil bli avslått dersom foreliggende innstillingen vedtas. Det betyr videre at salgstiden for øl i Bø kommune er hverdager mellom kl. 09 00 og 16 30, og dager før søn- og helligdager kl. 0900 til 1400. Skjenketidene i Bø varierer mellom kl. 0800 og 0200, avhengig av ukedag og type alkohol.

Gundar Jakobsen  
Fungerende rådmann

Jim Gundersen  
Helse- og sosialsjef

Vedlegg:

På mappa:

- Alkoholpolitisk handlingsplan 2003 - 2007

## OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJON BARNEVERNSTJENESTEN I BØ - RAPPORT TIL KOMMUNESTYRET

Saksbehandler: Jim Gundersen  
Arkivsaksnr.: 09/00620

Arkiv:

**Saksnr.: Utvalg**

0014/09 Hovedutvalg for helse- og sosialsaker  
/ Kommunestyret

**Møtedato**

11.06.2009

### Innstilling:

Kommunestyret tar fremlagte rutinebeskrivelser til etterretning.

### Saksutredning:

#### Bakgrunn for saken.

Kontrollutvalget i Bø kommune besluttet i møte den 05.06.2008 å få utført forvaltningsrevisjon av barnevernstjenesten i Bø kommune. Revisjonen ble gjennomført av Kom Rev Nord, og avsluttet 05.11.2008.

I sin oppsummering skriver Kom Rev Nord:

*1. Om hvordan ressursbruken i barnevernstjenesten i Bø kommune er sammenlignet med andre kommuner i Norge?:*

” Ut fra en analyse av Bø kommunes KOSTRA-tall, kan man se at det har vært en stor økning i det kronebeløp som benyttes av i barnevernstjenesten i kommunen – det vil si en økt prioritering av tjenesten. Dette skyldes delvis et tidligere underforbruk på området. Man ser også at barnevernstjenesten har hatt flere tunge saker, som medfører dyre tiltak. Rådmannen fremhever også at kommunen har utgifter som kan kategoriseres som forebyggende innsats, men som ikke fremkommer i barnevernets budsjetter, og derfor heller ikke i KOSTRA-tallene. Slike funn kan gi støtte til et argument om at det ville vært fornuftig for Bø kommune å jobbe for å reversere denne utviklingen gjennom å øke fokuset på forebyggende barnevern.

Man må videre kunne si at produktiviteten og dekningsgraden relativt sett er like god i Bø kommune som de kommuner/grupper som er benyttet som sammenligningsgrunnlag i Kostra - analysen”

*2. Om det er opprettet et formalisert samarbeid mellom mellom barnevernet og barnehager/skoler som er tilstrekkelig til å drive forebyggende barnevern?:*

”I Bø kommune har man de siste årene erfart effekten av et økt antall omsorgsovertakelser. Det kan argumenteres med at utgiftene ved slike tiltak er dramatiske i forhold til å satse på forebyggende innsats, hvor man kanskje kan forhindre at disse problemene får utvikle seg i ulik grad. Dog kan ikke alle saker løses gjennom forebygging – men man vil alltid ha noen som må tas ut av hjemmet. Men som en barnevernskonsulent poengterer, er prognosene for et vellykket utfall langt bedre om man tar hånd om barna som trenger å flytte når de er små. Om

det ikke blir grepet inn før barnet når tenårene kan det ha skjedd så mye skade at prognosene er dårligere. Uansett er samarbeidet mellom barnevernstjenesten, barnehagene og skolen sentral i arbeidet med å avdekke hvilke barn som har behov for forebyggende hjelpetiltak.

I Bø kommune er erfaringen at når man får flere stillinger øker antall saker tjenesten får behandlet. Barnevernstjenesten ytrer ønske om at nye stillinger som eventuelt opprettes, blir definert til å jobbe utelukkende med forebyggende innsats. Dette for å hindre videreføring av den trend man har sett de senere år, der barnevernet først kommer inn i barnets liv når problemene har eskalert. Frykten er at om det ansettes en ny barnevernskonsulent som jobber som generalist, vil man snart komme i samme situasjon som man nå er i, der tunge saker tar all tid, med oppfølging av rettssaker, hjemmebesøk og annen aktivitet som kan defineres som akutt "brannslukking".

Det er viktig å merke seg at det er kommunen – ikke barnevernstjenesten – som er pålagt ansvar å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Av den grunn er det alle deler av forvaltningens ansvar å delta i den forebyggende innsatsen.

Basert på revisjonens sammenstilling av funnene i undersøkelsen opp mot de krav som er satt gjennom utvalgte revisjonskriterier, kan Bø kommune ikke sies å ha et formalisert samarbeid mellom barnevernet og barnehager/skoler som er tilstrekkelig til å drive systematisk forebyggende barnevern som sikrer god effekt."

### *3. Om barn med vedtak om hjelpetiltak følges opp i henhold til gjeldende regelverk?:*

"Revisjonen konkluderer med at Bø kommune bare delvis følger regelverket i oppfølgingen av barn med vedtak om hjelpetiltak. Bakgrunnen for denne vurderingen er at ikke alle barn med vedtak om hjelpetiltak har tiltaksplaner for disse. I tillegg evalueres ikke de tiltak/tiltaksplaner som foreligger."

Av revisjonen fremgår at "det i alle tvangssaker foreligger det tiltaksplaner. Dette fordi det i slike tilfeller er et ubestridt behov, samtidig som det er strengt lovpålagt og blir fulgt opp på en annen måte av andrelinjetjenesten eller fosterhjem/institusjoner".

### **Kom Rev Nord sin anbefaling:**

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonen av barnevernstjenesten i Bø gir revisjonen følgende anbefalinger:

1. Revisjonen anbefaler Bø kommune i større grad å formalisere tverrfaglige og tverretatlige forebyggingsinnsats, slik at kommunens aktivitet er i tråd med gjeldende lovverk.
2. Revisjonen anbefaler videre at Bø kommune evaluerer sin bruk av tiltaksplaner, og vurderer tiltak som bidrar til at bruken av tiltaksplaner følger gjeldende lov og forskrift.
3. I samsvar med Barne- og likestillingsdepartementets anbefalinger, bør barnevernstjenesten gi en tilbakemelding til melder om at meldingen er mottatt og at saken følges opp i overensstemmelse med lovverket på området. Revisor mener dette vil bidra til å få et tettere samarbeid og forbedre kommunikasjonen mellom barnevernet og barnehager/skoler. Samtidig vil et nærmere samarbeid mellom de ovennevnte institusjonene være viktig for å skape en mer helhetlig tilnærming til tiltakene som tas. Barnevernet kan gi opplysninger ut i fra konkrete

vurderinger, da uten å gå på bekostning av taushetsplikten. Fordelen er da at barnehagen/skolen får tilstrekkelig informasjon til å kunne iverksette egnede tiltak.”

### **Kontrollutvalgets vedtak**

På bakgrunn av innstillingen fra forvaltningsrevisjonen gjorde kontrollutvalget i sak 31/08 følgende vedtak:

”Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å fatte slikt vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen om å følge opp anbefalingene i pkt. 11 i forvaltningsrapporten ”Ressursbruk og forebyggende arbeid i barnevernstjenesten.”
2. Kommunestyret ber rådmannen rapportere tilbake til kommunestyret om oppfølgingen av vedtakets pkt. 1 innen 1. juni 2009.”

I sak 48/09 sluttet kommunestyret seg til denne anbefalingen. Etterfølgende innhold i saksframlegget er rådmannen tilbakerapportering til kommunestyret.

### **Forslag til tiltak for å imøtekomme Forvaltningsrevisjonens anbefalinger.**

*Anbefaling nr. 1:” Revisjonen anbefaler Bø kommune i større grad å formalisere tverrfaglig og tverretattlig forebyggingsinnsats, slik at kommunens aktiviteter er i tråd med gjeldende lovverk.”*

#### Tiltak:

Barnevernstjenesten har avholdt 2 møter med skoleetaten (skolesjef/rektorene), og ett møte med barnehagestyrene. På bakgrunn av disse møtene er det utarbeidet rutiner for samarbeid. Dette omhandler bl.a:

- Formaliserte møter med rektorene 1 gang pr. år
- At barnevernet møter på planleggingsmøter 1 gang pr. år
- At barnevernet er tilstede på foreldremøter i 1. og 8. klasse hvert år
- Beskrivelse av fremgangsmåte når skolen ønsker møte med barnevernet for å drøfte en eventuell bekymring
- Når skolen skal sende en skriftlig bekymringsmelding til barnevernet
- Informasjon om videre saksbehandling
- Melding om når en sak henlegges

For barnehagene er det utarbeidet tilsvarende rutiner. Dette omhandler bl.a. rutiner for

- Når barnehagen ønsker møte med barnevernet for å drøfte en eventuell bekymring
- Når barnehagen sender en skriftlig bekymringsmelding til barnevernet
- Informasjon om videre saksbehandling
- Når en sak henlegges av barnevernet
- Møter med barnevernet: En gang pr. år, møte på planleggingsmøte en gang pr. år, tilstedeværelse på ett foreldremøte pr. år.

*Anbefaling nr. 2: "Revisjonen anbefaler videre at Bø kommune evaluerer sin bruk av tiltaksplaner, og vurderer tiltak som bidrar til at bruken av tiltaksplaner følger gjeldende lov og forskrift."*

Tiltak:

Barnevernet har evaluert sin bruk av tiltaksplaner, og ser at det er rom for forbedringer mht systematisk evaluering og skriftlige rutiner. Det er utarbeidet skriftlige rutiner for bruken av tiltaksplaner. Dette omhandler bl.a rutiner for

- Utforming av tiltaksplaner
  - Evaluering og oppfølging av tiltaksplaner
  - Hva skal evalueres
  - Hvordan skal det evalueres
  - Hvem skal evaluere
  - Når skal det evalueres
- I barnevernstjenesten i Bø kommune skal man som et minimum evaluere tiltakene/planene hver 3. måned.
- Hva skal være resultatet av evalueringen

*Anbefaling nr. 3:".. Tilbakemelding til melder..", jfr. pkt. 3) ovenfor.*

Tiltak:

Opplysninger til andre forvaltningsorganer kan bare gis når det er nødvendig for å fremme barneverntjenestens oppgaver, eller for å forebygge vesentlig fare for liv eller alvorlig skade for noens helse. Det er den enkelte barnevernstjeneste som i hvert enkelt tilfelle selv må vurdere å ta standpunkt til om formidling av opplysninger til et annet forvaltningsorgan er nødvendig for å fremme organets oppgaver/forebygge vesentlig fare for liv eller alvorlig skade for noens helse. Det vil for eksempel være adgang til å gi skole/barnehage opplysninger om et barns omsorgssituasjon dersom barnevernstjenesten etter en konkret vurdering finner at skolens/barnehagens bistand er nødvendig for at barnevernstjenesten skal kunne sørge for en tilfredsstillende omsorgssituasjon for barnet. Det understrekes at det må foretas en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle.

Et av ankepunktene mot barnevernstjenesten har vært at melder ikke får opplysninger fra barnevernstjenesten om hvordan en melding følges opp (av barnevernet). Barnevernstjenestens taushetsplikt gjelder også ovenfor den som har gitt melding til tjenesten. Barnevernstjenesten har som hovedregel verken plikt eller rett til å gi opplysninger til melder om hvorvidt den finner grunn til å gå videre med saken, eventuelt hvordan den vil gå videre. Dersom barnevernstjenesten skal kunne gi melder opplysninger må dette derfor være *hjemlet* i gjeldende lovverk, eventuelt at det foreligger *samtykke* fra den opplysningene gjelder.

Selv om barnevernstjenesten ut fra taushetsplikten ikke har adgang til å gi rutinemessig tilbakemelding om hvordan meldingen følges opp, bør barnevernstjenesten *alltid* gi

tilbakemelding om at meldingen er mottatt, og at saken vil bli fulgt opp i overensstemmelse med bestemmelsene i barnevernloven.

Det er utarbeidet skriftlig rutine som skal sikre at dette skjer i Bø. I tillegg er det i rutinene for samarbeid mellom barnevernstjenesten og skole/barnehager innarbeidet en rutine om at foreldrene/eventuelt barnet skal få en forespørsel om samtykke dersom barnevernstjenesten mener dette kan bidra til en best mulig bistand i den enkelte sak.

Gundar Jakobsen  
Fungerende rådmann

Jim Gundersen  
Helse- og sosialsjef

Vedlegg:

På mappa:

- Forvaltningsrevisjon: Ressursbruk og forebyggende arbeid i barnevernstjenesten
- Rutiner ved bekymring til barnevernet
- Evaluering/retningslinjer for bruk av tiltaksplaner

## **FORSLAGTIL IVERKSETTING AV NEDSTYRINGSTILTAK - HELSE - OG SOSIAL - SEKTOREN**

Saksbehandler: Jim Gundersen  
 Arkivsaksnr.: 09/00622

Arkiv:

**Saksnr.: Utvalg**

0015/09 Hovedutvalg for helse- og sosialsaker  
 / Kommunestyret

**Møtedato**

11.06.2009

### **Innstilling:**

1. Nedlegging av 6 plasser ved Bøheimen iverksettes fra 1. september 2009.
2. Nattjenesten reduseres fra 5 til 4 ansatte pr. natt fra 1. september 2009.

### **Saksutredning:**

#### **Bakgrunn for saken.**

Som ledd i nødvendige innsparinger i helse- og sosialsektoren vedtok kommunestyret under budsjettbehandlingen i desember 2008 følgende av relevans for denne saken:

- Avvikling av 6 plasser ved Bøheimen
- Reduksjon av nattjenesten fra 5 til 4 ansatte på jobb hver natt
- Styrking av hjemmebaserte tjenester med 3 årsverk for å kompensere bortfall av institusjonsplasser.

Helårseffekten av disse tiltakene var stipulert til kr. 1 657 000. Kommunestyret var inneforstått med at helårseffekt ikke kunne oppnås i 2009 pga av at det ville ta tid å iverksette tiltakene: Plasser skulle frigjøres, og personell skulle omplasseres.

I forbindelse med den varslede "Samhandlingsreformen" sendte Bø kommune i januar 2009 søknad til departementet om pilotkommunestatus. Svar på søknaden var forventet senest i løpet av våren 2009.

Samtidig har presset på institusjonsplasser vinteren 2009 vært svært høgt. Bøheimen har gjennom hele vinteren hatt overbelegg på inntil 4 plasser. Det sier seg selv at nedlegging av institusjonsplasser samtidig som institusjonen drives med overbelegg, er en tung sak. Disse to forholdene har medvirket til at Hovedutvalget for sosiale saker – etter initiativ fra ordføreren – behandlet saken i møte 12.02.09. Følgende er protokollert:

*"Orientering om nedskjæringsprosessen i helse- og sosialsektoren:*

*Helse – og sosialsjefen redegjorde for hvilke av omstillingsvedtakene som var gjennomført.*

*Når det gjelder omstillingsvedtakene som berører reduksjon nattevaktstillinger Bøheimen,*

*reduksjon/nedbygging avdelinger Bøheimen, og stryking av hjemmebaserte tjenester er dette*

*ikke gjennomført. Ordfører orienterte om at dette aksepteres politisk i påvente av avgjørelsen om Bø kommune blir en pilotkommune i Samhandlingsreformen".*

I løpet våren har det skjedd avklaringer/endringer på begge områder:

1. Bø kommune vil ikke få status som pilotkommune i 2009. Tilgjengelige midler er allerede fordelt, og Bø kommuner nådde ikke opp i 2009. Det betyr at vi tidligst kan motta midler senvinteren/våren 2010.
2. Presset mot Bøheimen/hjemmesykepleien har avtatt. For første gang siden "Nye Bøheimen" ble tatt i bruk, har vi nå 2 ledige plasser. Også presset i hjemmesykepleien har avtatt, som følge av at personer med størst omsorgsbehov har fått plass ved Bøheimen.

Beskrivelsen i pkt. 2) kan være et "forbigående fenomen". Av statistikk vet vi at antall personer 80+ er konstant i perioden 2002-2008, og det er dette som statistisk sett bestemmer behovet for institusjonsplasser.

På den annen side har vi ikke noe valg. Om helse- og sosialsektoren skal ha mulighet til å foreta de nødvendige budsjettkutt, så må det skje bl.a. gjennom reduksjon av plasser ved Bøheimen. Som nevnt er det første gang siden "Nye Bøheimen" ble tatt i bruk at vi har ledige plasser. I forholdet mellom institusjonsplass/fortsatt tilbud gjennom hjemmebaserte tjenester er det slik at dersom det er ledige institusjonsplasser, så vil disse alltid bli fylt opp. Det er derfor viktig at det nå tas et strategisk valg: Reduksjon i antall langtidsplasser Bøheimen inntil målet om 6 ledige plasser er nådd.

### **Bruk av nedlagte plasser ved Bøheimen.**

Nedlegging av plasser ved Bøheimen kan kun gi økonomiske besparelser ved at plassene ikke er i bruk, eventuelt må bruk av nedlagte plasser ikke medføre økt behov for personell. I en overgangsfase – fram til vedtatt tidspunkt for reduksjon av plasser er oppnådd - vil nedlagte plasser kunne brukes som plasser for korttidsopphold. *Økonomisk sett* er effekten av dette tvilsom: All erfaring tilsier at bruk av korttidsplasser fører til økt behov for langtidsplasser, ikke motsatt. Forklaringen på dette er at personer som har vært på korttidsopphold verdsetter dette så høgt, at evnen/viljen til å ville klare seg selv heime etterpå reduseres.

Ett alternativ kan være å omgjøre sykehjemsplasser til omsorgsboliger. Den økonomiske effekten av dette er etter hvert redusert, fordi staten strammer til "fordelene" med slik omgjøring eksempelvis gjennom varslede endringer i reglene for bostøtte. Dernest vil en omgjøring være til hinder for bruk av ledige institusjonsplasser som ledd i "Samhandlingsreformen". Denne betinger ledige institusjonsplasser, og det er ikke slik at vi ett år kan omgjøre sykehjemsplasser til omsorgsboliger, for deretter året etter å konvertere disse til sykehjemsplasser. Konklusjonen på dette er at vi i denne prosessen må "tåle" at sykehjemsplasser ikke er i bruk.

### **Forutsetninger i budsjett 2009**

I vedtatt budsjett 2009 var det som tidligere beskrevet forutsatt nedlegging av 6 plasser ved Bøheimen, samt reduksjon av antall nattevakter fra 5 til 4. Dette skulle gi en besparelse på årsbasis på kr. 2 857 000. Samtidig ville opprettelse av 3 årsverk i hjemmebaserte tjenester medføre økte kostnader med kr. 1 200 000, slik at nettoeffekten ble kr. 1 657 000.

I dette saksframlegget foreslås tiltakene gjennomført fra 1. 09. 2009, med full økonomisk virkning fra 1.10.2009. Det betyr at vi har mistet 9 måneders effekt av den planlagte nedstyringen, eller kr. 1 243 000.

**Nedbemanning.**

Ved alle tidligere nedbemanninger av helse- og sosialsektoren har vi klart å omplassere ansatte gjennom at stillinger i forkant har vært holdt i vakanse, samt at vi har et relativt stort gjennomtrekk av stillinger. Det kan bli vanskelig å få det til denne gang, selv om kommunestyrets budsjettvedtak innebærer det. Uansett blir det et stort behov for omplassering av ansatte. Det arbeides derfor parallelt med å få vedtatt retningslinjer for nedbemanning i Bø kommune.

**Oppsummering/konklusjon.**

Behovet for nedbemanning i helse- og sosialsektoren i Bø er presserende ut fra et økonomisk perspektiv. Rådmannen ser derfor ingen annen utvei enn å gjennomføre nedlegging av 6 institusjonsplasser ved Bøheimen, samt utsette styrkingen av hjemmebaserte tjenester.

Gundar Jakobsen  
Fungerende rådmann

Jim Gunderen  
Helse- og sosialsjef

**KONTROLL AV SKJENKE- OG SALGSBEVILLINGER I BØ KOMMUNE**

Saksbehandler: Jim Gundersen  
 Arkivsaksnr.: 09/00600

Arkiv:

**Saksnr.: Utvalg**

0016/09 Hovedutvalg for helse- og sosialsaker  
 / Kommunestyret

**Møtedato**

11.06.2009

**Innstilling:**

1. Hovedutvalget for helse- og sosialsaker vedtar å engasjere Nordfjeldske Kontroll AS til å utføre nødvendige skjenke- og salgskontroller i Bø kommune i perioden 2009-2012.
2. Kostnadene belastes kto 1.3201.233 "Rusmiddelkontroll".
3. Rådmannen gis fullmakt til å inngå avtale med selskapet.

**Saksutredning:****Bakgrunn for saken.**

Hovedutvalget for helse- og sosialsaker er kontrollutvalg for alkoholbevillinger. Etter forskriftene skal det – i snitt – gjennomføres minimum 3 kontroller pr. år/bevilling.

I perioden 2005 – 2009 er dette ivaretatt gjennom at Securitas AS har vært engasjert til å foreta kontrollene. Kommunen er i hovedsak fornøyd med gjennomføring av kontrollene, og de rapporter vi har mottatt. I løpet av 4 års perioden er det foretatt 144 kontroller. Disse har resultert i at det er avdekket 6 brudd på alkohollovens bestemmelser. Ingen av bruddene har vært så alvorlige at de har medført inndraging av bevillingen. 3 av bruddene gjaldt brudd på reklamebestemmelser. Dette er et godt resultat, og indikerer at bevillingsinnehaverne i Bø har gjennomgående god kontroll på utøvelsen av sine bevillinger.

Kontrakten med Securitas går ut 30.06.09. Kommunen har derfor innhentet tilbud fra de 2 aktørene som er i markedet i vår region: Securitas As og Nordenfjeldske Kontroll. Det er bedt om pris på minimumsantallet som er 3 kontroller pr. år/bevilling i perioden 30 06 09 til 30 06 12.

Følgende tilbud foreligger:

- Securitas AS pr. år kr. 28 155 – hele perioden kr. 112 620
- Nordenfjeldske Kontroll pr. år kr. 20 430 – hele perioden kr. 81 720
- Differanse pr. år kr. 7 725 - hele perioden kr. 30 900

Alle priser er eks. mva.

Pristilbudet gjelder alle kostnader ved å gjennomføre kontrollene, fra reiseutgifter til eventuell inngangsbillett ved skjenkestedene.

Referanser for Nordenfjeldske Kontroll er innhentet. Bl.a er en stor kommune som Tromsø godt fornøyd med det arbeidet som er utført.

**Kostnader.**

Kostnadene med skjenkekontrollen dekkes av salgs- og skjenkeavgiftene, og ligger i etaten tildelte ramme.

**Konklusjon/tilråding**

Nordenfjeldske Kontroll ligger lavest i pris, og har gode referanser. Ut fra dette tilrår rådmannen at det inngås avtale med dette firmaet i perioden 2009 – 2012.

**TERTIALRAPPORT 1/2008 - HELSE - OG SOSIALSEKTOREN**

Saksbehandler: Jim Gundersen  
 Arkivsaksnr.: 09/00623

Arkiv:

**Saksnr.: Utvalg**

0017/09 Hovedutvalg for helse- og sosialsaker  
 / Formannskapet

**Møtedato**

11.06.2009

**Innstilling:**

1. Bø kommune tar tertialrapport 1/2008 til orientering.
2. Bø kommune vedtar følgende forslag til ytterligere nedstyring i 2009:
  - Vedtatt styrking av hjemmesykepleien med 3 årsverk i 2009 gjennomføres ikke
  - Vedtatt styrking av ”Tiltak og tjenester for funksjonshemmede” med 3 årsverk fra medio juni 2009, reduseres med ett årsverk.
3. Kr. 276 765 avsatt på bundet driftsfond 1 3200 5500 276 000 i 2008, omreguleres og overføres budsjett 2009 på driftskonto 1 3200 7005 276 000.

**Saksutredning:****1. INNLEDNING****Ansvarsområde.**

Helse- og sosialetaten har i hovedsak ansvar for oppgaver etter lov, forskrifter og rundskriv om sosiale tjenester, barnevern, helsetjenester, psykisk helsevern, miljøretta helsevern, smittsomme sykdommer og helsemessig og sosial beredskap.

**Budsjett.**

I k-sak 92/08 ”Budsjett 2009” ble hs-etaten tildelt en nto ramme på kr. 71 098 000. Etaten disponerer etter dette 52,43 % av nto driftsbudsjett i Bø kommune.

**2. PERSONAL****A. Bemanning**

Bemanningen i etaten er i perioden redusert med 1,75 årsverk som følge av nedstyring. Vedtatte nedstyringstiltak ved Bøheimen på til sammen 5,5 årsverk er ikke tatt ned som følge av politiske vedtak. På den annen side er hjemmesykepleien heller ikke styrket med 3, 0 årsverk. Samlet er det ca. 175 personer som har et arbeidsforhold i etaten, fordelt på ca. 117 årsverk.

**B. Sykefravær.**

*Utviklingen av sykefravær pr.31.03.08 i % av mulige dagsverk\**

1. tertial 2007: 13,1 %

1. tertial 2008:	9,1 %
Hele 2008:	8,8 %
1. tertial 2009 · 8,9 % (tall for april foreligger ikke).	

Dette er et meget lavt sykefravær til å omfatte en stor og tung pleie- og omsorgssektor. Bø kommune har all grunn til å være stolt og fornøyd over det lave sykefraværet!

### **C. Vikaravvikling.**

Det store antall deltidstillinger gjør at vikaravviklingen går rimelig greit. Problemet er å finne kvalifiserte vikarer når personell med 3-årig utdanning har fravær – det klarer vi omtrent aldri. Ellers er det en vanskelig avveining å ha et stort nok/ikke for stort antall tilfeldige vikarer: I perioder med lavt fravær risikerer vi å miste kjente vikarer fordi de får for lite å gjøre, i perioder med stort fravær – eks. influensaperioder – risikerer vi å ikke ha nok vikarer fordi det er for mye å gjøre.

### **D. Likestilling.**

I helse- og sosialsektoren er likestillingsarbeid i tradisjonell betydning nokså meningsløst. Lik lønn for likt/likeverdig arbeid har det vært i mange år. Det største problemet i sektoren er den skjeve kjønns sammensetningen, med et stort underskudd av menn. Antall menn i pleie- og omsorgssektoren kan telles på en hånd – blant ca. 150 kvinner. En så skjev kjønns sammensetning er uheldig, av hensyn til brukerne og også i forhold til arbeidsmiljøet. Det understrekes at skjev kjønns sammensetning på en arbeidsplass/i et terapeutisk miljø oppfattes som uheldig, uansett hvilket kjønn som er i flertall. I topplederstillingene i etaten er det overvekt av menn. Ingen av disse stillingene har vært ledig i perioden, men om så var ville kvinner blitt spesielt oppfordret til å søke.

### **E. Arbeidsmiljø.**

Arbeidsmiljøet oppleves jevnt over godt, uten konflikter som har gått utover den daglige driften. Det forekommer selvsagt noe småknuff, og det er fortsatt en god del å ”gå på” i forhold til å etablere organisasjonene som et enda bedre og samlet team. Det er imidlertid ingen tvil om at hardt arbeidspress på lederstillingene med daglige ”må – gjøremål”, går ut over den tid som blir avsatt spesifikt til å iverksette miljøfremmede tiltak. Det kan også merkes tegn på generell slitasje i organisasjonen, noe som tilskrives at vedlikehold av organisasjonen og sterk nok konsentrasjon om driftsoppgavene er blitt skadelidende i forbindelse med stort arbeidspress og stadige omveltninger/nedbemanning i drifta de siste årene.

## **3. GENERELT OM DRIFTA**

### **Generelt.**

Første tertial har vært preget av usikkerhet i forhold til de vedtatte nedskjæringene. Pga stort press mot både Bøheimen og hjemmesykepleien, samt søknaden om pilotkommunestatus i

”Samhandlingsreformen”, ble den vedtatte nedskjæringen utsatt i påvente av ny behandling i kommunestyret.

Videre har den pågående omstillingsprosessen, samt nedstyring av avdeling psykisk helse skapt en del uro og usikkerhet.

### **Bøheimen bo- og behandlingssenter.**

Bemanningen ved Bøheimen er ved utgangen av april 62,3 årsverk fordelt på 98 personer. Disse er fordelt sykeavdelingene 50,7 årsverk 80 ansatte, renholdsavdelingen 5,8 årsverk fordelt på 10 ansatte, adm. Bøheimen 2,3 årsverk fordelt på 3 ansatte og kjøkken 3,5 årsverk fordelt på 6 ansatte.

Iht. til budsjettvedtak for 2009 er reduksjonen for kjøkkentjenesten gjennomført med 0,5 årsverk. Reduksjonen på 0,3 årsverk ved adm. Bøheimen er ikke gjennomført, da reduksjonen skulle tas ut i forbindelse med permisjon i stilling. Innvilget permisjon ble ikke benyttet. Reduksjon av natttjenesten og nedlegging av 6 sykehjemsplasser med tilhørende bemanning er ikke gjennomført, jfr. ovenfor. Den øvrige nedbemanning er gjennomført i god dialog med de ansatte og tillistvalgte.

Det er tilsatt 1 sykepleier på dag/aften som medfører at vi har 8 sykepleiere i turnus dag/aften. Dette er svært gledelig da vi noen helger har to sykepleier på vakt. En sykepleier er tilbake etter permisjon fra natt og det gjør at vi har 2 sykepleierne på natt og dermed tilsvarende reduksjon i bakvakter for sykepleierne på dag/aften.

Sykefraværet har hatt ei positiv utvikling hittil i år. Spesielt for sykeavdelingene er fraværet i enkeltmånedene nede i 9 %, noe som er svært gledelig. Fraværet for de øvrige avdelingene ligger på et stabilt lavt nivå.

Det har vært innvilget en god del permisjoner i forbindelse med utføring tillitsverv (politisk, innenfor fagforeningsarbeid samt i forbindelse med utdanning). Dette har ført til ekstra press på vikarbudsjetten.

Tilgangen på ufaglærte og faglærte vikarer har vært bra de første to mnd av året, men situasjonen er endret fremover våren til knapphet på vikarer. Det medfører større belastning på det øvrige personell spesielt i forbindelse ved fravær i helgene da vi stor knapphet på vikarer og dermed må bruke overtid på å løse bemanningssituasjonen.

Det er gjennomført kursing innenfor demensomsorg i regi av Kløveråsen og turnuslegen har gjennomført kursing i førstehjelp for personalet på Bøheimen.

Der rapportere fra samtlige avdelinger om et godt arbeidsmiljø.

Ved utgangen av april var det 2 pasienter i overbelegg. 59 pasienter med innvilget langtidsopphold og 1 pasient med korttidsopphold. Det har vært stor utskiftning av pasienter de 4 første mnd. 12 pasienter er utskrevet til dødsfall, og dermed er det tatt inn like mange på langtidsopphold. Vi har fortsatt 5 pasienter på ”venteliste”. Hard utskrivningspraksis fra sykehusets side, har medført at vi ikke har klart å ta imot pasientene fort nok fra sykehuset. Det har medført at vi har brukt kr. 40 000 for betaling av liggedøgn ved utgangen av april. Pasientene har vært dårligere ved utskrivning fra sykehuset, men personalet har på en særdeles god måte løst de utfordringene det har medført. Overbelegget og terminale pasienter medfører

at det innleies ekstra personell for å kunne løse oppgavene. Tross det har vi klart å holde ekstravaktbudsjettet på et minimum. Vi ligger godt innen for budsjett.

Demensteamet er kommet godt i gang med sitt arbeid, og de utreder mulighetene for oppretting av demensavdeling.

Avvikene i rapport fra arbeidstilsynet i januar er ikke lukket, men dette vil bli gjort i løpet av våren.

### **Hjemmebaserte tjenester.**

#### Hjemmehjelpsordningen.

Bemanningen er stabil, en ansatt har permisjon. Det er ansatt en person på kortidskontrakt i vakant stillingen. Det har i år oppstått problemer med refusjon fra Helseforetaket for utgifter til ledsagere ved pasientreiser, etaten har derfor et utestående krav på ca. kr. 100 000.- Det er tatt kontakt med Fylkesmannen for å få en avklaring rundt dette, svar forventes.

#### Hjemmesykepleien:

Første tertial har vært preget av ressurskrevende pasienter, spesielt i omsorgsboligene, noe som har medført et høyt forbruk av ekstravakter. Ved utgangen av mars måned hadde de mest pleietrengende pasientene i omsorgsboligene fått plass på Bøheimen, noe som medførte lavere arbeidspress i omsorgsboligene og kutt i innleie av ekstravakter. Det er fremdeles behov for to ansatte på dagtid for å kunne ivareta pleie – og hjelpebehov hos beboerne i omsorgsboligene. Vi har for tiden utplassert en person på tiltak gjennom NAV som betjener omsorgsboligene, dette gjør at en unngår å leie inn en ekstra på dagtid.

Pr. 1. april er det 9 søkere på omsorgsbolig, noe som er en markert nedgang fra tidligere. Avlastningsbolig/omsorgsbolig på Forøy er avvirket i 2009 da det var lite behov for denne, boligen er utleid på vanlige vilkår.

To ansatte er i fødselspermisjon, en hjelpepleier går i engasjement i TTF. Det er tre sykepleiere som går i reduserte stillinger på grunn av omsorgspermisjon. Vakante stillinger utgjør ca. 1,5 årsverk, som det går vikarer i. Vikardekningen har vært stabil siden nyttår. Av våre faste vikarer er det kun en som er ufaglært. Resten har enten gjennomført eller er under utdanning.

Omgjøring av en turnusstilling til dagstilling/ass. avd. sykepleier er enda ikke kommet i mål med, da en avventer resultatet av omorganiseringen i pleie- og omsorg. En person går på kortidskontrakt i denne stillingen. Det at en fast person fungerer i denne stillingen, gjør at arbeidstyngheden for avdelingssykepleier er blitt lettere og behovet for overtidarbeid er betydelig redusert. Det er uten tvil behov for at to personer for å administrere hjemmesykepleien som betjener ca. 130 pasienter med ca. 25 ansatte pluss hjemmehjelpstjenesten med 5 årsverk. Bemanningen er stabil, en ansatt har permisjon.

Det er etablert demensnettverk i kommunen. Nettverket består av to ansatte fra Bøheimen og to fra hjemmesykepleien + lege. Den som er hovedansvarlig har en fast kontordag pr. mnd hvor bl.a. pårørende kan kontakte vedkommende.

I tillegg er det felles møte for alle kontakter en gang pr. mnd hvor pasienter og oppfølging rundt disse diskuteres med lege tilstede. Demensteamet skal også etter hvert foreta heimebesøk og gjøre vurderinger av pasienter.

Det har vært gjennomført kurs om demens for ansatte i HSP og Bøheimen i vinter med forelesere fra Kløveråsen Kompetansesenter.

#### TTF (tiltak- og tjenester for funksjonshemmede)

Årets første måneder har vært preget av et høyt sykefravær og lite tilgang på vikarer samt problematikk rundt en bruker med voldsom utagering. Utageringen er en medvirkende årsak til det høye sykefraværet og medfører usikkerhet og utrygghet blant personalet og generell slitasje. Personalet skal ha honnør for å ha taklet en svært vanskelig periode. Fra januar har en fått hjelp og veiledning fra psykiatrisk innsatsteam det har vært flere møter og innsatsteamet har sagt seg villig til å følge dette opp videre.

Avlastningen i TTF fungerer bra.

Leilighet i tomannsbolig er nå frigjort slik at denne er ledig for ny bruker som flytter tilbake til Bø medio juni.

Utfordringer fremover vil blant annet være å rekruttere personell med fagutdannelse. Ved siste utlysning av tre hele stillinger var det ingen kvalifiserte søkere. Vi lyktes imidlertid med å rekruttere en siste års student hjemmehørende i Bø. Videre vil det være utfordringer med å gi brukerne et adekvat aktivitetstilbud på dagtid. En strever også med boforholdene rundt en bruker og samspillet med de andre beboerne. Fremover er det flere personer med psykisk utviklingshemming som vil ha behov for bolig og personell tilknyttet seg. På sikt vil kommunen kanskje måtte bygge flere boliger til denne gruppen, om en skal få til en rimeligst mulig drift av denne tjenesten.

### **Helseavdelingen.**

#### Legekontoret

Driften ved legekontoret fungerer godt. Alle legestillinger er besatt. En av legene har arbeidet som lektor ved medisinstudiet i Tromsø og arbeidet annenhver uke i Bø. Ordningen har ikke fungert tilfredsstillende, og vil bli avviklet.

Overføringsflyktingene som kom i mars har gitt mange nye utfordringer, både for smittevernlege og for fastlegene

Legekontoret har endret rutiner for låsing av dører og gjennomfører tiltak for å øke sikkerheten ved kontoret. Legekontoret har i samarbeid med apoteket meldt stjålet pakker til post og politi. Saken er oppklart.

Legekontoret har god kapasitet. Legetjenesten på sykehjemmet fungerer godt da begge tilsynslegene er tilstede og vi i tillegg bruker turnuslege.

#### Helsestasjon

Vi har mottatt 13 overføringsflyktinger direkte fra flyktingeleir og 5 personer som kom fra mottak. 14 av disse er under 18 år. Helsestasjon har gjort et stort arbeid med helseundersøkelser og oppfølging av disse. Vaksinasjonsarbeidet er så vidt begynt. I denne forbindelse har helsesøster vært leid inn fra psykiatritjenesten i 24 % stilling, dvs. at den vedtatte reduksjonen i helsesøstertjenesten ikke har vært gjennomført etter at vi mottok nye flyktinger.

Kostholdskurs i regi av Helsedirektoratet har blitt nedprioritert grunnet arbeid med flyktinger. Antall fødsler er svært lavt – fem til nå.

#### Avdeling psykisk helsearbeid

Avdelingen har kuttet ett årsverk og dermed kuttet dagtilbud og rusbehandling. Det prioriteres hardt hvilke pasienter som får tilbud fra avdelingen. Avdelingen har ikke gjenfunnet balansen mellom oppgaver og ressurser, og personellet er preget av usikkerhet i forhold til fremtidig omstilling. Det er ikke avklart hvordan den faste reduksjonen på ett årsverk skal foregå. Siden det er en barselpermisjon på dagavd. er denne stillingen satt i vakanse foreløpig.

De sykeste pasientene får fortsatt et godt tilbud og vi har ikke hatt tvangsinnleggelse av pasienter tilknyttet psykiatrien i år.

#### Helseavdelingen generelt

Tverretattlig rusforebyggende gruppe fungerer ikke – da det blir nedprioritert av de ulike etater.

Legekantoret har ikke hatt alvorlige avvik dette året. Klager fra pasienter og samarbeidspartnere behandles som avvik på personellmøte.

Arbeidsmiljøet i helseavdelingen oppfattes som godt. Helsestasjon opplever uforutsigbarheten i forhold til stillingsstørrelser og prosjektansettelse som frustrerende og uakseptabel.

Helseavdelingen har deltatt i relevante kurs som tidligere. Ansatt i psykiatrien har gjennomført eksamen i spesialpedagogikk. (Asperger, ASHD)

Antall pasienter med rusrelaterte problemer har økt, men grunnet nedbemanning i psykiatrien har avdelingen ikke etablert et behandlingstilbud for rusavhengige. Avdelingen må prioritere hvilke brukere som får tilbud og de med alvorlig sinnslidelse og familier med psykiske problemer blir prioritert.

Samarbeidet internt i kommunen, mellom NAV og kommunen og samarbeidet med spesialisthelsetjenesten fungerer godt. NAV har faste samarbeidsmøter med fastleger.

Demensteam er etablert.

Kommuneoverlegeforum fungerer svært godt, alle kommuner har nå tilsatt kommuneoverlege og det interkommunale samarbeidet er godt.

#### **Sosialtjenesten.**

Nivået på utbetaling av økonomisk sosialhjelp har i perioden vært sterkt stigende. Dette kan forklares med at vi har hatt en økning i arbeidsledigheten i kommunen, og at finanskrisen også merkes i denne kommunen.

Det har vært stor utskiftning av personell på tidligere kommunalt område. Dette var både utfordrende og vanskelig.

Imidlertid er denne situasjonen nå god. Saksbehandlingen på sosialsaker går raskt. Det har således vært en periode med masse intern opplæring, men dette vil avta utover året.

Sykefraværet siste tertial har vært svært lavt. Vi har hatt noen dager med barns sykdom, men ikke egensykdom hos personalet. Arbeidsmiljøet betegnes som meget godt, vi har i inneværende periode hatt små tiltak i forbindelse med forebygging av arbeidsrelatert sykefravær noe som virker godt.

Vi er i en kontinuerlig endring på kontoret og ressursene blir styrt etter behovene eller overordnede prioriteringer som følge av at Nav reformen er i endring. Imidlertid har de minste endringene kommet på sosialområdet.

Vi forventer at overføringer/utbetalinger over sosialbudsjettet vil holde seg på et høyere nivå enn budsjettet. Vi vil imidlertid ha høyt fokus på alternative løsninger enn passiv sosialstønad som løsning for mennesker med sammensatte behov. Nav kontoret er tildelt driftsbudsjett som ligger ca 35 % lavere enn tidligere år. Det blir ingen større innkjøp. Utfordringen blir å ha driftsmidler nok til løpende kontorutgifter.

### **Flyktningeprojektet.**

Kommunen har i perioden tatt i mot 18 flyktninger: 4 voksne og 14 barn. 13 av flyktningene er såkalte "kvoteflyktninger", og kom rett fra flyktningeleir i Somalia (men er etiopiere). Siden flyktningekonsulent ikke var ansatt, ble det etablert en tverretattlig ressursgruppe, samt ansatt personer fra kommunen på timebasis. Arbeidet har båret preg av dugnadsinnsats fra alle involverte. Også befolkningen i Bø har tatt imot flyktningene på en svært god måte.

Det skal imidlertid ikke legges skjul på at det har vært et krevende mottak, da det er noe helt annet å ta imot flyktninger direkte fra leir uten at de har vært innom mottaksleir først. Informasjonen fra IMDi til Bø kommune har også vært minimal, så vi visste svært lite om dem før de kom. Den viktigste jobben etter ankomst har vært å få på plass praktiske forhold så som bolig, inventar, klær, leker. Den helsemessige situasjonen for flyktningene har også bydd på utfordringer. I tillegg er det brukt mye tid på å forberede barn/unge for skole/barnehage, og de voksne for språkopplæring.

Alt i alt har mottaket av flyktninger gått meget bra, og både Bø kommune og befolkningen bør være meget fornøyd med den innsatsen som er gjort.

### **Barnevernstjenesten.**

Antall tilmeldte saker har gått ned i første periode. Til gjengjeld er det arbeidet med en del tunge saker, og en omsorgsovertakelse er gjennomført i perioden. I tillegg har en stor sak vært under forberedelse til fylkesnemda for sosiale saker. En ungdom er i perioden utskrevet fra institusjonsomsorg.

I tillegg til arbeidet med barnevernssaker, har det i perioden vært jobba med å lukke avvik etter tilsynsrapport fra Arbeidstilsynet. Videre er det arbeidet med å imøtekomme de anbefalinger Forvaltningsrevisjonen kom med i forbindelse med sin rapport til kontrollutvalget. Det har også vært avholdt 3 møter i forbindelse med utredning av interkommunalt barnevern, samt forberedt deltakelse i KS sitt "Effektiviseringsnettverk" for barnevernet.

## **4. SAMARBEID PÅ TVERS AV AVDELINGENE.**

Etaten deltar ikke i mange faste, tverretattlige grupper. Noen kan allikevel nevnes: Stabsmøtet, det interne ledermøtet i helse- og sosialavdelinga, Ressursgruppa for flyktninger, FYSAK, sekretærforum. Det foregår imidlertid et utstrakt og godt samarbeid med andre etater fra sak til sak, og samarbeidsklimaet oppleves som meget godt.

## 5. REGIONALT SAMARBEID.

Avdelingene i Bø deltar i flere formelle regionale samarbeidsfora. Det finnes fagfora innen psykiatri, pleie- og omsorgstjenester, kompetanseheving (RKK), kommunelege I-fora, barnevern, fora for sosialledere, helsesøstre og flyktingemedarbeidere. I tillegg samarbeides det godt med statlige og fylkeskommunale tjenester både i og utenfor regionen fra sak til sak.

Psykiatritjenesten melder om godt samarbeid med den stedlige statlige psykiatritjenesten, men også at volumet på samarbeid med spesialisttjenesten ved Hålogalandssykehuset er altfor lite.

## 6. OMSTILLINGSARBEID.

Det største omstillingsarbeid i perioden er knyttet til nedskjæringer, samt den vedtatte omorganiseringen av etaten.

## 7. ØKONOMI

Budsjettkontrollen viser et stipulert overforbruk/økte kostnader på kr.2 542 000 i 2009 dersom ytterligere kostnadsbesparende tiltak ikke iverksettes, eller at etaten tilføres nye midler til å dekke opp overforbruk/nye tiltak som ikke er finansiert. Det er da tatt hensyn til at tidligere vedtatte nedskjæringsforslag foreslås gjennomført fra 1. september 2009, at styrking av hjemmesykepleien ikke gjennomføres i 2009, og at TTF reduseres med 1 av 3 årsverk som tidligere er vedtatt opprettet i forbindelse med ny ressurskrevende bruker.

Grunnen til at det ikke fremmes forslag til budsjettregulering er at Huhs tidligere har sagt klart fra om at de ikke aksepterer fiktiv inndekning/balanse gjennom bruk av sin disposisjonskonto. Dernest mener rådmannen prinsipielt at hovedutvalget enten må anvis dekning for stipulert underskudd, alternativt søke om tilleggsbevilgning.

Kr. 1 464 000 av beregna overskridelse skyldes politisk initiert utsettelse av nedskjæringstiltak og tidligere mottak av flyktinger enn budsjettet. Dette beløpet burde vært tilført etaten dersom det fantes noen mulighet for det.

*Det gjøres samtidig uttrykkelig oppmerksom på at det ikke er beregnet noen utgifter til å møte sentralt/lokalt lønnsoppgjør 2009. Som kjent er det i budsjettet ikke avsatt midler til å finansiere dette. Den lønnsøkningen som ble vedtatt i 2008 og skulle gjelde fra 1. mai 2009 er imidlertid innarbeidet.*

+ = økte kostnader/mindre inntekter

- = mindre kostnader/økte inntekter

Helse- og sosialadministrasjon: + 32

Skyldes økte kostnader til utlysning av stillinger, bl.a. som følge av omorganisering.

Legetjenesten: - 313 000

Skyldes økte inntekter pasienter, samt besparelser på lønnsbudsjettet.

Sosialtjenesten: + 1081

Utgiftene til forskjellige former for sosialhjelp ser ut til å eksplodere. Beregningen er gjort på bakgrunn av det vi ser de siste 2 månedene, og forutsetter samme utvikling resten av året.

Økte utgifter til sosialhjelp er for øvrig rapportert fra hele landet, og det ble lovt bevilget midler for å kompensere deler av dette gjennom revidert statsbudsjett 2009. Hvor stor andel som faller på Bø vites ikke pr. dato.

Barnevernstjenesten: + 203

Budsjett 2009 var basert på kjente saker i november 2008. I løpet av 2009 har Bø kommune vært nødt til å foreta ytterligere en omsorgsovertakelse, uten at noen barn er gått ut av slikt tiltak.

Beregna merforbruk er basert på kjente vedtak pr. 03 06 09. Eventuelle ytterligere omsorgsovertakelser i løpet av året vil medføre tilsvarende økte kostnader.

Tiltak flyktninger: + 221

Budsjett 2009 var basert på mottak av flyktninger/oppstart flyktningeprojekt fra høsten 2009. Pga av konkret forespørsel om hastemottak av kvinner/barn fra flyktingleir i Somalia ble tidspunkt for mottak forskjøvet til vinter 2009. Dette ble gjort etter avtale med politisk nivå. Tidligere mottak har medført en del økte kostnader.

Administrasjon Bøheimen: + 131

Det var planlagt reduksjon i stilling merkantil i forbindelse med innvilget permisjon. Permisjonen ble imidlertid ikke gjennomført pga at stillingsinnehaveren ikke fant å kunne gjennomføre sine jobboppgaver i redusert stilling.

Institusjonsomsorgen: + 1 943 000

I hht vedtatt nedskjæringer skulle Bøheimen vært redusert med ca. 5,4 årsverk i forbindelse med nedlegging av 6 plasser, og avvikling av 1 ansatt pr. natt i nattjenesten. I den forbindelse ble institusjonens budsjett redusert med kr. 2 857 000, men s de altså har fortsatt å ha de samme personene på lønnslisten. I egen sak foreslås at tidligere nedstyringstiltak iverksettes fra 1. september 2009, med full økonomisk virkning fra 1.10.09. Dette innebærer at Bøheimen har "mistet" kr. 2 143 000 av den effekten de skulle hatt av nedskjæringen. Dette beløpet skulle derfor vært tilført Bøheimen, dersom institusjonen skulle opprettholde samme nivå som vedtatt budsjett.

Hjemmesykepleien: - 758 000

I forbindelse med vedtatt nedbemanning av Bøheimen var det forutsatt at hjemmesykepleien skulle styrkes med 3 årsverk. Dette utgjør kr. 1 200 000 på årsbasis. Ved at denne styrkingen ikke foretas – pga av utsatt nedbemanning Bøheimen – sparer avdelingen kr. 900 000 fram til 1.10.09. I tillegg foreslås i denne saken at disse 3 årsverkene ikke besettes i 2009, som ledd i behovet for ytterligere innsparinger i etaten. Dette gir en innsparing på kr. 300 000. Tiltaket vil medføre reduserte tjenester til pasientene.

Tiltak og tjenester for funksjonshemmede: - 233 000

Som ledd i behovet for innsparing i 2009 foretas ikke tilsetting i ett oppretta årsverk for miljøterapeut fra medio juni 2009. Dette gir en besparelse på kr. 200 000. Tiltaket vil medføre reduserte tjenester for beboerne.

#### UTSIKTENE FRAMOVER

De største utfordringene/omstillingene resten av året er knytta til

- Gjennomføring av nedskjæringer vedtatt i budsjett 2008
- Gjennomføring av ytterligere nedskjæring 2009
- Budsjettarbeid 2010, økonomiplan 2010-2013 med antatt behov for ytterligere nedskjæringer
- Sikre en positiv gjennomføring av "Samhandlingsreformen i Bø kommune".

Gundar Jakoben  
Fungerende rådmann

Jim Gundersen  
Helse – og sosialsjef